

MINISTERSTWO RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ
DEPARTAMENT POLITYKI RODZINNEJ

ul. Nowogrodzka 1/3/5, 00-513 Warszawa, tel. +48 22 529 06 60, fax +48 22 529 06 61
www.mrpips.gov.pl; E-Mail: info@mrpips.gov.pl

Warszawa, 21 stycznia 2016 r.

Stanowisko Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie prawa do świadczenia rodzicielskiego dla aktywnych zawodowo rodziców dziecka.

Zgodnie z art. 17 c ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. (Dz. U. z 2015, poz. 114, z późn. zm), świadczenie rodzicielskie przysługuje:

- 1) matce albo ojcu dziecka, z uwzględnieniem ust. 2;
- 2) opiekunowi faktycznemu dziecka w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do ukończenia 10. roku życia;
- 3) rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do ukończenia 10. roku życia;
- 4) osobie, która przysposobiła dziecko, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do ukończenia 10. roku życia.

Z powyższym zapisem określającym, komu przysługuje świadczenie rodzicielskie łączy się zapis art. 17 c ust. 9 pkt 3 ww. ustawy, wskazujący, kiedy ww. osobom uprawnionym do świadczenia rodzicielskiego, świadczenie to jednak nie przysługuje, tj. w przypadku, gdy jeden z rodziców dziecka lub osoba, o której mowa w ust. 1 pkt 2 lub 3, nie sprawują lub zaprzestali sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem, w tym w związku z zatrudnieniem lub wykonywaniem innej pracy zarobkowej, które uniemożliwiają sprawowanie tej opieki.

W związku z powyższym, użyty w art. 17 c ust. 9 pkt 3 ustawy zwrot „jeden z rodziców dziecka” odnosi się do tego z rodziców dziecka, który ubiega się lub otrzymuje świadczenie rodzicielskie, czyli do osoby wymienionej w art. 17 c ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych (tj. do ubiegającej się lub otrzymującej świadczenie rodzicielskie matki albo ojca lub osoby, która przysposobiła dziecko), a nie do drugiego z rodziców. Oznacza to więc, że fakt pozostawania w zatrudnieniu lub podjęcia zatrudnienia przez drugiego rodzica (tj. przez rodzica, który nie otrzymuje ani nie ubiega się o świadczenie rodzicielskie), nie ma wpływu na ustalenie prawa do świadczenia rodzicielskiego i nie stanowi podstawy do odmowy przyznania prawa do tego świadczenia.

Nie istnieje żadne uzasadnienie dla wykładni przepisów art. 17 c, która prowadziłaby do sformułowania wniosku, że warunkiem otrzymania świadczenia rodzicielskiego przez jednego z rodziców dziecka jest brak aktywności zawodowej drugiego rodzica. Celem ustawy wprowadzającej świadczenia rodzicielskiego, nie jest i nigdy nie była dezaktywizacja zawodowa rodziców dziecka.

Mało tego – w świetle ww. zapisu art. 17 c ust. 9 pkt 3, nawet aktywność zawodowa tego z rodziców, który ubiega się lub otrzymuje świadczenie rodzicielskie, nie powoduje braku prawa do świadczenia wychowawczego o ile wykonywanie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, nie uniemożliwia mu sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem.

Należy wskazać, że negatywna przesłanka z art. 17 ust. 9 pkt 3 ww. ustawy (odnosząca się do osoby ubiegającej się/otrzymującej świadczenie rodzicielskie), dotyczy przede wszystkim **braku sprawowania lub zaprzestania sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem**. Fakt podjęcia lub kontynuowania zatrudnienia przez osobę ubiegającą się/otrzymującą świadczenie rodzicielskie nie może być więc samoistną przesłanką przesądzającą o braku prawa do tego świadczenia.

Jednocześnie należy wskazać, że ani ustawa o świadczeniach rodzinnych ani rozporządzenie w sprawie postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne, nie określają zamkniętego katalogu enumeratywnie wskazanych rodzajów dokumentów potwierdzających brak sprawowania lub zaprzestania sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem, ani nie definiuje jaki rodzaj/wymiar zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przesądza o uznaniu, że dana aktywność zawodowa uniemożliwia sprawowanie osobistej opieki nad dzieckiem.

W konsekwencji, zgodnie z art. 75 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego, oznacza to, że **osoba ubiegająca się lub otrzymująca świadczenie rodzicielskie, może złożyć**

w tej sprawie odpowiednie oświadczenie, które organ właściwy ustalający prawo do świadczenia rodzicielskiego zobowiązany jest honorować (zgodnie z ww. art. 75 § 2 Kpa, jeżeli przepis prawa nie wymaga urzędowego potwierdzenia określonych faktów lub stanu prawnego w drodze zaświadczenia właściwego organu administracji, organ administracji publicznej odbiera od strony, na jej wniosek, oświadczenie złożone pod rygorem odpowiedzialności za fałszywe zeznania).

Jednocześnie informuję, że w związku ze pojawiającymi się wątpliwościami związanymi z stosowaniem art. 17c ust. 9 pkt 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych, rozważona zostanie możliwość dokonania odpowiedniej zmiany ww. ustawy polegająca na uściśleniu ww. przepisu.

**Dyrektor
Departamentu Polityki Rodzinnej**

Olgierd Podgórski

